

Xəstəlik sinifi (XBT-10)	AB – Bəzi infeksiyon və parazitər xəstəliklər
---------------------------------	--

İlkin versiyanın tərtibatçı (İSİM)	Kazımova Z.
---	--------------------

XBT-10 rubrikası	Xəstəliklər
A37.0	<i>Bordotella pertussis</i> tərəfindən törədilən göy öskürək
A37.1	<i>Bordetella parapertussis</i> tərəfindən törədilən göy öskürək
A37.8	<i>Bordotella</i> növünə aid digər dəqiqləşdirilmiş törədicilər tərəfindən törədilən göy öskürək
A37.9	Dəqiqləşdirilməmiş göy öskürək

Müalicə

Patogenetik müalicə:

Öskürək tutmalarının sayını və onların müddətini azaltmaq üçün **Diazepam (Diazepam)** neyroplegik dərman istifadə olunur: yüngül formaları olan xəstələr üçün oral, orta və ağır formaları olan xəstələr üçün parenteral və ya per rektum.

Butamirat öskürək əleyhinə vasitə kimi istifadə olunur: hipoksiyanın aradan qaldırılması üçün – xəstəliyin formasından asılı olaraq oksigen terapiyası: xəstəliyin yüngül və orta ağır formaları olan xəstələr üçün təmiz havada gəzinti və yatmaq, oksigen çadırı və burun kateteri vasitəsilə nəmləndirilmiş oksigen - ağır və mürəkkəb formaları olan xəstələr üçün. Yalnız ekstremal hallarda mexaniki ventilyasiyaya keçid (tez-tez və uzun müddətli tənəffüs dayanması); olduqda: apne ilə öskürək tutmaları, diffuz üz siyanozu, həyatın ilk aylarında uşaqlarda öskürək tutmaları və ensefalik pozğunluqlar, GKS - hormonlar təyin edilir;

Desensibilizasiya müalicəsi məqsədi ilə antihistaminlər göstərilir:

infuziya terapiyası yalnız ağır bir göy öskürək forması ilə (o cümlədən ensefalopatiya) olan xəstələr üçün göstərilir, infuziya həcmi sutkada 30-50 ml/kq bədən çəkisinə qədər, qlükoza-duz məhlullarının nisbəti 3:1-dir. İnfuziya terapiyası Laziks istifadə edərək diurezin məcbur edilməsi ilə həyata keçirilməlidir.

Qeyri-dərman müalicəsi:

Yüngül göy öskürək formalı xəstələr üçün müalicə (mənfi psixoemosional və fiziki yüklərin azalması ilə). Fərdi gəzintilər məcburidir. Xəstənin təmiz, sərin və nəmli hava atmosferində qalması əlverişli sayılır. Gəzinti üçün optimal temperatur + 10 ilə – 5 ° C arasındadır. Müddət 20 – 30 dəqiqədən 1,5 – 2 saata qədər. – 10 – 12 ° C-dən aşağı temperaturda gəzmək arzuolunmazdır.

Pəhriz: Vitaminlə zəngin və yaşa uyğun məhsullar daxil edilməlidir. ağır formalarında isə qida az miqdarda və daha az fasilələrlə verilir, tercihen öskürək tutmasından sonra. Yeməkdən sonra qusma baş verərsə, qusmadan 10-15 dəqiqə sonra uşaq kiçik hissələrdə qidalanmalıdır.

Dərman müalicəsi:

göy öskürəyin yüngül, silinmiş, abortiv və subklinik formaları üçün - ***Midekamisin (Midecamycin)*** gündə 20-40 mq/kq, daxilə, gündə 3 dəfə, 7 gün ərzində

və ya ***Azitromisin (Azithromycin)*** ilk gün 10 mq/kq, sonra daha dörd gün ərzində 5 mq/kq, gündə bir dəfə daxilə;

Göy öskürəyin yüngül, silinmiş, abortiv formaları üçün desensibilizasiya terapiyası məqsədi ilə ***Xloropiramin (Chloropyramine)*** 1-2 mq/kq, daxilə, gündə 2 dəfə, 7 gün ərzində;

Profilaktik tədbirlər:

Əhalinin göy öskürəyə qarşı immunizasiyası profilaktik peyvəndlərin milli təqviminin bir hissəsi kimi həyata keçirilir.

Ədəbiyyat

Klinik protokollar (Kazaxstan):

Коклюш

Клинические протоколы МЗ РК - 2016 (Казakhstan)

<https://diseases.medelement.com/disease/%D0%BA%D0%BE%D0%BA%D0%BB%D1%8E%D1%88/14852>